

Budget 2023 VEP 2024 - 2025

Socialdemokraternas förslag

Mitt i Skåne

Välkommen till Höors kommuns budget för 2023 - 2025

Kommunens uppdrag är att ge förutsättningar för en god livsmiljö och erbjuda skyddsnet till Höorsbor i olika livsskeden. Det handlar om att skapa välfärd och tillhandahålla service och tjänster som underlättar medborgares vardag. Kommunen har också ansvar för Höors geografiska yta. Det innebär att kommunen har att driva en samhällsutveckling och arbeta med frågor som: hur vill vi bo och leva idag och imorgon, hur skapa ett demokratiskt, hållbart och jämlikt samhälle, hur ge förutsättningar för alla att vara del i samhällsutvecklingen och ha en god livs- och arbetssituation. Det är områden som drivs tillsammans med Höorsborna, andra kommuner och intressenter. I denna budget redovisas hur vi planerar arbeta med dessa frågor under de närmaste åren.

Vad är en budget?

En budget är en prognos för de kostnader och intäkter kommunen beräknas ha under budgetåren. Bakom siffrorna finns ambitioner och en verklighet. Fördelningen av medel speglar vad kommunen vill uppnå. Budgeten redovisar de satsningar kommunen vill göra för att bidra till en god livsmiljö för Höorsbor i olika åldrar och för medarbetarna inom organisationen. Budgeten redovisar också de mål som verksamheterna arbetar med, omvärldsfaktorer som kan påverka verksamheterna och samhället den närmaste tiden samt en bedömning av hur ekonomin kommer att utvecklas under 2023 - 2025. Budgeten är på så sätt ett viktigt styrinstrument för medarbetare och beslutsfattare. Den är också av betydelse för dig som medborgare.

Välkommen till att ta del av vad åren 2023 - 2025 kan innebära för dig!

Innehåll

Välkommen till Höors kommuns budget för 2023 - 2025.....	2
Vad är en budget?	2
Höör kommuns uppdrag	5
Kommunens uppdrag.....	5
Kommunens vision och mål	5
De globala utvecklingsmålen för 2030.....	6
Kommunfullmäktiges fyra mål	6
Kommunens organisation	7
Viktiga förhållanden	10
Demografi	10
Ekonomisk utveckling	12
Skattesats	13
Resultatanalys	14
Skatteintäkter och generella statsbidrag	14
Värdeökning, kapitalförvaltning.....	14
Nämndernas avvikelser	14
Pensionskostnader	15
Löneökningar	15
Volympott	15
Medel för förfogande	16
Nedskrivning av anläggningstillgång.....	16
Ekonomiska förutsättningar för planperioden	16
Generella förändringar	16
Övriga förändringar.....	17
Valnämnd	17
Kommunstyrelse	17
Socialnämnd	17
Barn- och utbildningsnämnd	18
Nämnd för kultur, arbete och folkhälsa	19
Överförmyndarnämnd	19
Övriga nämnder	19
Pensionskostnader	19
Prioriteringar	20
Socialdemokraternas prioriteringar	20
Volymkompensationer	22

Känslighetsanalys.....	22
Balanskrav	22
God ekonomisk hushållning	22
Resultatutjämningsreserv	23
Intern kontroll.....	23
Ekonomisk analys.....	24
Eget kapital	24
Finansnetto	24
Likviditet	24
Investeringsnivå	25
Soliditet	26
Fem år i sammandrag	27
Resultaträkning.....	28
Balansräkning.....	29
Kassaflödesanalys.....	30
Resultaträkning, not.....	31
Budgetramar	32
Investeringsbudget	33
Exploateringsbudget.....	33

Höör kommuns uppdrag

Kommunens uppdrag

"Att bidra till en god livsmiljö för dig, mig och våra grannar". God välfärd är ett grundläggande mål för kommunen. Ett tydligt uppdrag är att kommunen ska verka för möjlighet till sysselsättning, bostad och utbildning. Kommunen har också att verka för social omsorg, trygghet och skapa förutsättningar för god hälsa. Uppdraget handlar om att ge förutsättningar för Höörbor; dig, mig och våra grannar, att leva och utvecklas som individer.

Utgångspunkter när kommunen driver verksamheter är att:

- Respektera alla människors lika värde.
- Respektera den enskilda människans frihet och värdighet.
- Främja en hållbar utveckling som leder till en god miljö för nuvarande och kommande generationer.
- Verka för att demokratis idéer blir vägledande inom samhällets alla områden.
- Värna den enskildes privatliv och familjeliv.

Dessa fem principer finns i regeringsformen och gäller för all offentlig verksamhet i Sverige. De är vägledande när kommunen planerar, arbetar och följer upp verksamheten. Verksamheten påverkas också av lagar och normer. Viktiga lagar kommunen arbetar med är exempelvis kommunallagen, skollagen, socialtjänstlagen, miljöbalken, plan- och bygglagen, vattentjänstlagen, räddningstjänstlagen med flera. Kommunen har även själv antagit mål och normer som är vägledande i verksamheterna. Här har kommunen till exempel mål för mandatperioden, vision 2035, ett bostadsförsörjningsprogram och energieffektiviseringsprogram. En stor del av budgeten används för att leva upp till ovanstående åtaganden.

Kommunens vision och mål

Höör kommun har fyra mål som omfattar alla kommunala verksamheter. Målen är framarbetade och antagna av kommunfullmäktige. Målen bygger på Höör kommuns vision 2035. Det innebär att målen som Kommunfullmäktige har satt särskilt berör medborgare, verksamhet och ekonomi. Målen utgör en viktig del i kommunens verksamhetsstyrning som tillsammans med ekonomistyrningen visar vad kommunen ska uppnå och utveckla.

Vision 2035 för Höör kommun

"Höör kommun är platsen för en hållbar utveckling där naturens möjligheter tas tillvara för boende, fritid och företagande och där individens engagemang och kreativitet bidrar till en positiv samhällsutveckling. Kommunen, medborgarna och företagarna samverkar och tar gemensamt ansvar för klimat, miljö, och en attraktiv kommun att leva och verka i."

De globala utvecklingsmålen för 2030

Målen och visionen utgör en inriktning för den samhällsnytta kommunen arbetar med. Kommunens resultat och måluppfyllelse stödjer också måluppfyllelsen för FN:s globala utvecklingsmål för 2030 som FN antog 2015.

Kommunfullmäktiges fyra mål

Mål	Motiv	Indikator
<p>Medborgarna och företagarna är en resurs i Höors samhällsutveckling och ska tas tillvara på ett positivt och lösningsfokuserat sätt.</p> <p><i>Bidrar till det globala målet:</i></p> 	<p>Medborgarnas och företagarnas delaktighet i samhällsutvecklingen är viktig. Med delaktighet menar vi att kommunen, medborgarna och företagarna samverkar och tar gemensamt ansvar för Höors kommuns utveckling.</p> <p>Vi vill möjliggöra för medborgarna i Höors kommun att vara engagerade och ta ansvar. Vi vill att alla som bor i Höors kommun har en känsla av sammanhang vilket bidrar till god folkhälsa.</p> <p>Kommunen är serviceinriktad där varje medborgare och företagare bemöts på ett positivt och lösningsorienterat sätt.</p> <p>Medborgarnas tillit för förtroendevalda och kommunen som organisation är högt. Rollfördelningen mellan förtroendevalda och förvaltning är tydlig för att frigöra resurser som ska läggas på medborgarna. Tillit är en viktig tillgång för utvecklingen av Höors kommun och en väl fungerande demokrati.</p>	<p>Nöjd-Inflytande-Index (NII) ska öka jämfört med 2018 års resultat. Se medborgarundersökningen.</p>
<p>God livsmiljö och bra boende för alla</p> <p><i>Bidrar till det globala målet:</i></p> 	<p>Höors kommun är en kommun för alla oavsett boendeort eller livssituation, där medborgarnas hälsa, välbefinnande och livsmiljö värnas. Genom att vara detta tror vi på en framtida stark inflyttning till Höors kommun.</p> <p>För att lyckas behöver hela Höors kommun utvecklas. I översiktsplanen finns strategier för utvecklingen av Höors kommun - tätorter, byar och landsbygd. Under mandatperioden vill vi öka antalet permanentbostäder i Tjörnarps. Vi vill även utveckla bostadsetableringar utanför bebyggt område.</p>	<p>Nöjd-regionindex ska öka jämfört med 2018 års resultat av medborgarundersökningen. Befolkningstillväxt om minst 250 invånare i genomsnitt per år.</p>
<p>Förskole- och skolverksamhet med hög kvalitet och god lärmiljö</p> 	<p>Höors kommun skapar förutsättningar för varje barn och ungdom att vara nyfiken och känna glädje i förskolan och skolan. Skolan upplevs som en trygg plats, erbjuder studiero och stödjer barn och unga att uppnå sin fulla potential utifrån individuella förutsättningar och behov. Den kommunala skolverksamheten ger den unga medborgaren fler möjligheter att påverka och berika sitt eget liv och därmed bidra till ett bättre samhälle.</p>	<p>Andelen behöriga i kommunala skolor till gymnasieskolans yrkesprogram ska öka jämfört med 2018.</p>
<p>Långsiktig och hållbar ekonomi och miljö</p>	<p>God ekonomi är viktigt för Höors kommun. Kommunen säkerställer att ekonomin även i framtiden är god genom att:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samverka med andra kommuner, myndigheter och civilsamhället för att skapa förutsättningar för ett gott liv för 	<p>Det årliga ekonomiska resultatet utgör minst 1,5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag och ska uppgå till 2 % vid periodens slut.</p>

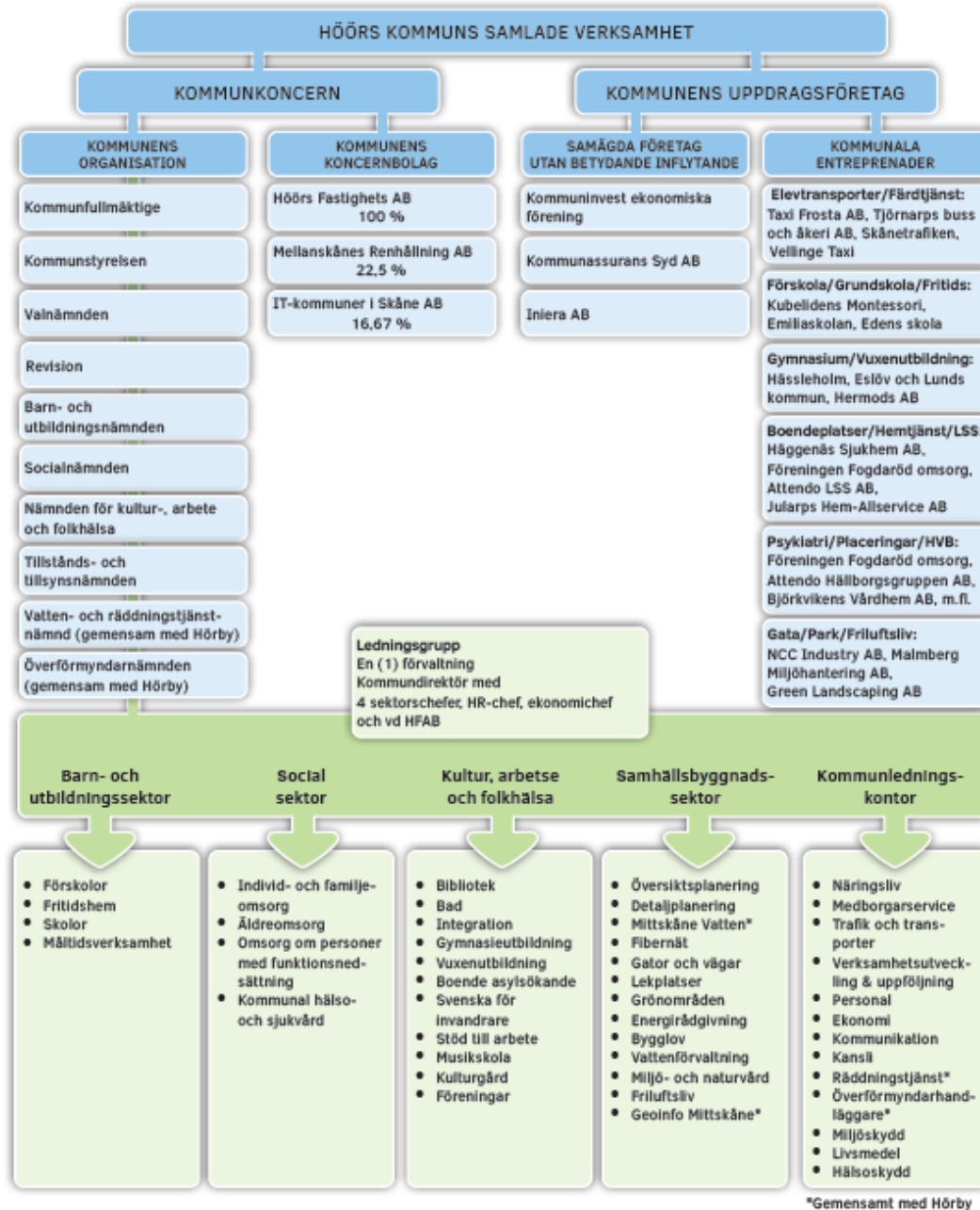
<p>12 HÅLLBAR KONSUMTION OCHPRODUKTION</p> 	<p>medborgaren och för att aktivt främja företagarklimatet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Agera förebyggande för ett hållbart samhälle och i detta arbete vara en föregångare för medborgare och företag • Utveckla besöksnäringen genom att utveckla kommunen som destination • Värna kommunens unika och omväxlande natur, biologiska mångfald och lokala vattenresurser. 	<p>Investeringsvolymen på skattefinansierad verksamhet ska inte överstiga nivån på avskrivningar, exploateringsintäkter och resultat. Minskade politiska kostnader jämfört med 2018.</p>
--	--	--

Kommunens organisation

Kommunfullmäktige är det högsta beslutande organet och beslutar om mål och riktlinjer för den kommunala verksamheten. Anders Netterheim (M) är kommunfullmäktiges ordförande och leder arbetet tillsammans med presidiet.

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska organ. Styrelsen ansvarar för kommunens ekonomi och utveckling. Den ansvarar också för samordning, uppföljning och kontroll av nämnder och förvaltning. Johan Svahnberg (M) är kommunstyrelsens ordförande och Anna Ramberg (L) är kommunstyrelsens förste vice ordförande.

Utförandet av verksamheten är samlad i en förvaltning med underliggande sektorer. Förvaltningen leds av Camilla Lindhe som är kommundirektör. Till hennes hjälp finns ledningsgruppen som svarar för samordning av förvaltningen, det strategiska arbetet och uppföljning av verksamheterna.

Mandatfördelning i kommunfullmäktige 2022–2026

Moderaterna	11
Sverigedemokraterna	9
Socialdemokraterna	8
Vänsterpartiet	3
Centerpartiet	2
Kristdemokraterna	2
Liberalerna	2
Medborgerlig Samling	2
Miljöpartiet	2

KF har 41 ledamöter.

Mandatfördelning i kommunstyrelsen 2019–2022

Sverigedemokraterna	3
Socialdemokraterna	2
Moderaterna	2
Liberalerna	2
Centerpartiet	1
Miljöpartiet	1
Vänsterpartiet	1
Kristdemokraterna	1

Totalt: 13 ledamöter med 13 ersättare

Kvinnor: 38 procent

Män: 62 procent

Viktiga förhållanden

De kommande åren kommer andelen äldre öka mer än befolkningen i arbetsför ålder. Det gör att behoven av välfärd ökar mer än ökningen av skatteintäkter, vilket ger mindre utrymme till välfärden för kommuner och regioner. Totalt sett beräknas de demografiska kostnaderna öka med 60 miljarder kronor de kommande tio åren, varav 36 miljarder avser kommunerna.

Även svårigheten att rekrytera medarbetare kommer att orsaka problem. Inför dessa utmaningar måste kommunens verksamheter bedrivas på ett annat sätt än idag. Utvecklingen pågår, men det krävs än mer utveckling och förändring framöver då behoven av välfärd fortsätter att öka. Det krävs även en bredare samverkan mellan civilsamhället och offentlig verksamhet för att resurserna – både ekonomiska och personella - ska räcka till.

Demografi

Befolkningen i Höors kommun uppgick den 31 december 2021 till 16 954 personer.

Folkmängden ökade under 2021 med 124 personer. Födelsenettet var under året +35 personer. Flyttningarna medförde ett överskott på 82 personer. Justeringar av folkbokföringen medförde +7 personer. Under perioden 1989-2021 ökade befolkningen i medeltal med 147 personer per år.

Antalet födda uppgick till 186 barn, vilket är en ökning mot 2020 med 10 barn. Under åren 1989-2021 föddes i medeltal 162 barn per år.

151 personer avled under 2021, vilket var 17 fler än 2020. Under perioden 1989-2021 avled i medeltal 142 personer per år.

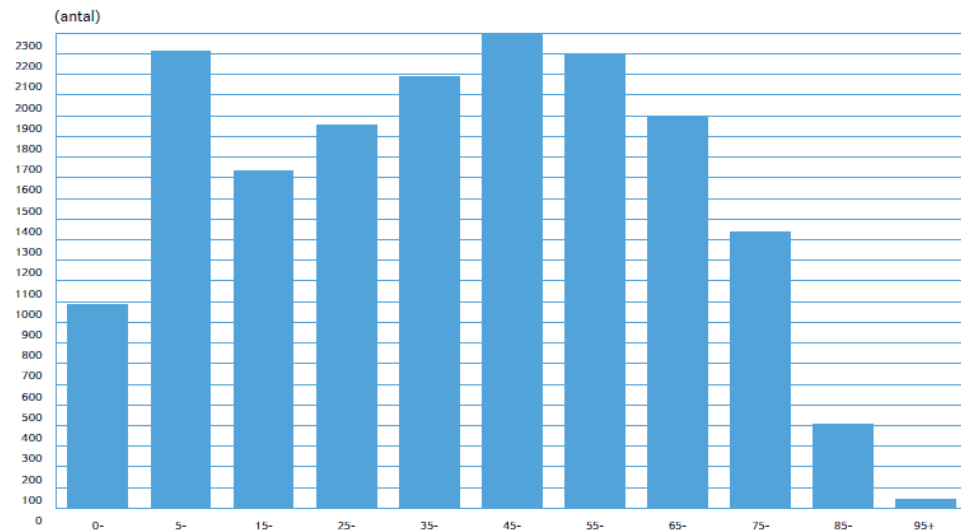
Antalet inflyttare till kommunen var under 2021 82 fler än antalet utflyttare. Under 2020 var flyttningsnettot +75 personer. Flyttningsvinsten inom landet var 52 personer och mot utlandet 30 personer. Flyttningsvinsten inom landet kom i första hand från Skåne och hämtades främst från Malmö med +100 personer, Lund med +38 personer och Eslöv med +29 personer samt Staffanstorps kommun med +13 personer. Kommunen hade främst utflyttning till Hässleholm men också till Kristianstad och Klippan. Ungdomarna flyttade i första hand till Lund och Malmö samt Eslöv.

Barnfamiljer flyttade in till kommunen från främst Malmö och Lund.

Under perioden 1989-2021 gav flyttningarna i medeltal ett befolkningstillskott på 126 personer per år.

Under åren 2017-2021 ökade Höors kommun sammanlagt med 616 personer på grund av flyttningarna. Inflyttningen bestod av barnfamiljer, +358 barn 0-15 år och +566 personer i åldern 25-44 år, samt av personer i åldersgruppen 45-79 år med +88 personer. Det var främst ungdomar i åldersgruppen 19-24 som flyttade ut, -385 ungdomar.

Befolkning efter ålder 2021

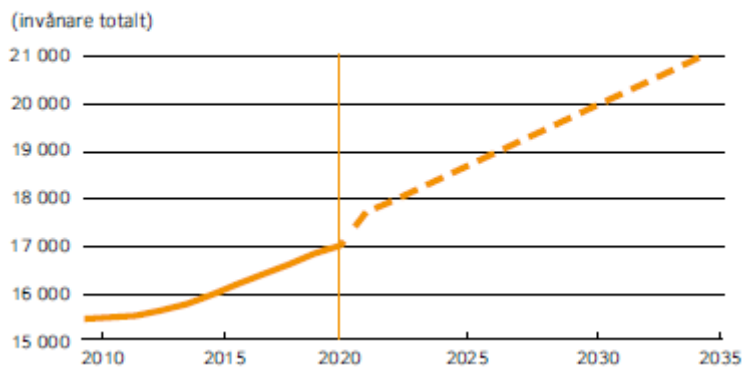
Under de närmaste fem åren förväntas flera nya bostäder färdigställas och befolkningen beräknas öka med 1 598 personer till 18 552 personer i slutet av 2025.

En befolkningsökning kommer att göra att kommunen behöver investera i nya lokaler, bland annat:

- Förskolor och skolor
- Trygghetsboende, särskilt boende för äldre samt boende för personer med funktionsnedsättning
- Sporthall för att öka tillgången till motions- och fritidsanläggningar

Investeringar är på gång. På Maglehill ska särskilt boende, förskola, skola och sporthall färdigställas under 2024

Prognos för befolkningsutveckling 2035

Ekonomisk utveckling

Samhällsekonomi: Utfallen för svensk inflation har nyligen varit överraskande höga. Den oväntat höga inflationen har definitivt lyft inflationsutsikterna på kort sikt, men i hög grad även för de kommande 12 månaderna. Samtidigt har en mycket brant ränteuppgång syns de senaste månaderna, huvudsakligen drivet av centralbankernas höjda styrräntor. Pris- och ränteuppgångarna blir därmed större än vad årets tidigare prognoser. Frågan är inte längre "om" Sverige går mot en lågkonjunktur utan "hur snart" vi når dit, samt hur djup den blir. SKR:s prognos är att svensk BNP faller nästa år. Detta medför att den postpandemiska återhämtningen för arbetsmarknaden bryts. Antalet sysselsatta kommer att minska och arbetslösheten beräknas ligga på knappt 8,5 procent 2023–2024. I framskrivningen beräknas BNP- och timtillväxten repar sig under 2024, men att konjunkturen stärks mer påtagligt först 2025.

Mycket svag konjunkturutveckling antas medföra sjunkande räntor redan nästa år. Trots detta kommer ränteläget då att vara betydligt högre än de senaste åren. Den långa eran av oerhört låga räntor är över. På samma sätt kommer konsumentpriserna totalt sett – efter rekordsnabba ökning 2021 - 2023 – inte heller falla tillbaka till gamla nivåer. Trots att inflationen beräknas sjunka snabbt nästa år lär ekonomins aktörer få leva med bestående högre priser på många varor och tjänster.

Kommunernas ekonomi:

Skatteunderlaget växer snabbt i nominella termer under perioden 2022 – 2025; i genomsnitt med 4,5 procent per år för den faktiska utvecklingen. Den genomsnittliga ökningen över de senaste tio åren är 3,9. En oväntat stark ökning av lönesumman syns under det första halvåret i år. Men enligt Skatteverkets arbetsgivardeklarationer tycks ökningen av lönesumman ha bromsat in från maj månad.

Återöppnandet efter pandemin lett till stigande sysselsättning under våren, inte minst inom restaurangbranschen. Under sommaren har lönesumman sannolikt varit högre till följd av att personal inom regionerna har bytt semesterveckor mot högre ersättning. Dock har anställningsplanerna i handel och bygg- och anläggning fallit tillbaka vilket tyder på en snar dämpning av lönesummetillväxten. Konjunkturen bromsar nu in och det kommer sätta avtryck i sysselsättningen. Under 2023 faller sysselsättningen alla kvartal och likaså gör antalet arbetade timmar. På kort sikt är det främst medelarbetstiden som faller.

I reala termer växer skatteunderlaget enligt SKRs skatteprognos i oktober med 0,9 procent per år 2022–2025, att jämföra med de senaste tio årens genomsnitt på 1,8 procent. År 2023 faller till och med köpkraften med 2,7 procent; intäkterna beräknas reellt sett bli kraftigt lägre än föregående år. Detta tapp är varaktigt och kommer kräva minskade utgifter framöver om inte statsbidragen höjs ordentligt. Den höga prisuppgången i kommunsektorn beror dels på högre insatspriser och dels på ökade pensionskostnader. Pensionskostnadens ökning har två förklaringar. Det nya avtalet AKAP-KR är något dyrare än tidigare avtal, men till största del beror ökningen på en ny värdering av sektorns pensionsskuld. De förmånsbestämda avtalspensionerna är värdesäkrade med prisbasbeloppet, vilket betyder att pensionsskulden växer när prisbasbeloppet höjs.

Den långsiktiga utmaningen med den demografiska utvecklingen kommunerna hade innan pandemin kvarstår. Antalet personer i behov av välfärdstjänster ökar snabbare än antalet invånare i yrkesför ålder. Samtidigt är det den arbetsföra befolkningen som ska svara för såväl finansiering som bemanning av välfärden. Behoven av välfärd ökar med ca 1 procent per år den kommande tioårsperioden. Främst är det äldreomsorgen som har ett starkt tryck med ökande behov, liksom även hälso- och sjukvården. Det hänger samman med att vi blir allt äldre och kan leva med fler och svårare sjukdomar, vilket bidrar till betydande utmaningar för bemanning och finansiering. Det måste förhindras att verksamheterna sväller då effektiviseringar måste göras för att klara ekonomin framöver, där det fortfarande blir ett

negativt ekonomiskt gap om kostnaderna skulle tillåtas öka i takt med befolkningen. Det kan bli svårt att hålla tillbaka förväntningarna efter ett år av starka resultat.

Nyckeltal	2021	2022	2023	2024	2025	Begreppsförklaring
BNP, ökning i procent (kalenderkorrigerad utveckling)	4,9	2,6	-0,7	1,8	2,8	Bruttonationalprodukten (BNP) visar värdet av de varor och tjänster som produceras i ett land.
Relativ arbetslöshet, nivå i procent av den arbetsföra befolkningen	8,8	7,5	8,4	8,4	8,2	Antalet arbetslösa delat med antal i arbetskraften
Timplöneökning i procent (konjunkturlönestatistiken)	2,6	2,9	3,2	3,3	3,4	
Konsumentprisindex (KPIF)	2,2	8,3	7,1	1,1	1,4	KPI visar hur konsumentpriserna i genomsnitt utvecklar sig för de varor och tjänster som hushållen konsumerar. KPI mäter alltså hur hushållens levnadskostnader utvecklas. Det är också ett underlag för att beräkna löneutveckling och inflation.
Realt skatteunderlag, tillväxt i procent	2,6	2,0	-2,7	0,6	4,4	Faktiskt skatteunderlag med hänsyn tagen till prisutveckling

Källa: Sveriges Kommuner och Regioners cirkulär 2022:37 Budgetförutsättningar för åren 2022–2025

Skattesats

Skatten är kommunens största inkomstkälla och står för ca 60 procent av kommunens intäkter. Höors kommun har en kommunal skattesats på 21,75 kronor per hundralapp, vilket innebär att den totala skattesatsen för 2021 är 32,93 kronor per hundralapp.

I en jämförelse med övriga kommuner är skattesatsen högre än de närliggande kommunerna, snittet för Skåne och snittet för riket.

Total skattesats, kommun och region	2022
Höör	32,93
Kristianstad	32,64
Hässleholm	32,38
Hörby	32,26
Perstorp	31,99
Klippan	31,93
Svalöv	31,92
Eslöv	31,72
Snitt i närområdet	32,22
Snitt i Skåne	31,81
Snitt i Sverige	32,24

Källa: Statens statistiska centralbyrå, offentlig ekonomi/kommunskatterna

Resultatanalys

För 2021 redovisade Höors kommun ett resultat på 108,5 mnkr, vilket var 88,1 mnkr bättre än budgeterat.

De största avvikelserna fördelades enligt:

- Skatteintäkter och generella bidrag +28,6 mnkr

- Värdeökning kapitalförvaltning +18,2 mnkr
- Nämndernas verksamheter +12,8 mnkr
- Pensionskostnader +9,4 mnkr
- Löneökningar +8,0 mnkr
- Volympott +6,2 mnkr
- Medel för förfogande +3,5 mnkr
- Nedskrivning av anläggningstillgång -7,8 mnkr

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Skatter och generella statsbidrag redovisade den största avvikelsen jämfört med budget med 28,7 mnkr. Skatteintäkterna var större trots att antalet kommuninvånare var lägre den 1 november 2020 än budgeterat. Tillväxten var betydligt starkare än de bedömningar SKR gjorde under hösten 2020 då kommunen gjorde sin budgetplanering. Det har varit en osäkerhet i bedömningarna av skatteutvecklingen där årets prognoser har blivit bättre för varje lämnad prognos.

Värdeökning, kapitalförvaltning

Kommunens kapitalförvaltning med aktier och ränteplaceringar ökade i värde med 18,2 mnkr. Av dessa realiserades 3 mnkr och återinvesterades i nya placeringar. Under inledningen av 2022 har placeringarna tappat i värde.

Nämndernas avvikelser

Totalt hade nämnderna ett överskott jämfört med budget på 12,8 mnkr, där den största avvikelser redovisades av kommunstyrelsen med +14,4 mnkr.

Kommunstyrelsens överskott stod gemensamma verksamheter och gymnasieskolan för. Covid-19-pandemin påverkade kommunstyrelsens ekonomi även för 2021. Kommunen fick statliga bidrag för en del av de merkostnader som redovisades redan 2020. Dessutom har bidraget för sjuklönekostnader fortsatt under flertalet månader. Bidragen överstig årets kostnader med 7,2 mnkr. Pandemin påverkade även med lägre kostnader då flera personalåtgärder ställdes in. Gymnasieskolans överskott berodde på färre elever och lägre kostnad per elev än beräknat.

Inom kommunstyrelsens budget vidtogs ett flertal åtgärder för att minska negativa konsekvenser för näringsliv och föreningsliv under pandemitider. Avgifter för miljötillsyn sänktes och kommunens medarbetare fick presentkort som kunnat utnyttjas hos företagare anslutna till Höors handelsklubb. Ungdomsföreningar fick underåret ett extra bidrag.

Socialnämnden redovisade ett underskott på 3,2 mnkr som troligtvis får en påverkan även på framtiden. Barn- och ungdomsvården hade betydligt större kostnader för externa placeringar. Antalet placeringar var fler både gällande HVB-hem och familjehem men det skedde också en markant prisökning framförallt gällande placeringar på SIS-institutioner men även för familjehem då fler konsulentstödda familjehem användes. En anledning till att fler konsulentstödda familjehem används är svårigheten att hitta familjehem som matchar barnens behov, framförallt i komplicerade ärenden.

Nämnden för kultur, arbete och folkhälsa redovisade ett överskott på 2,7 mnkr. Främsta orsak var större statsbidrag till vuxenutbildningen jämfört med budgeterat och därmed kunde kommunens egenfinansiering minska. Hur de statliga bidragen kommer att falla ut de kommande åren är svårt att sja om.

Covid-pandemin hade en stor påverkan på räddningstjänstens underskott på 2,6 mnkr. Personalkostnader var höga på grund av vakansinkallningar med anledning av pandemirelaterade sjukskrivningar. Även större inköp av skyddsmaterial kopplade till covid har gjorts. Externa utbildningar var stängda större delen av året och gav därmed lägre intäkter.

Pensionskostnader

Kommunens pensionskostnader var 9,4 mnkr lägre än budgeterat. Lägre inflation var anledningen till de lägre kostnaderna.

Löneökningar

Potten för löneökningar gav ett överskott på 8,0 mnkr. Löneökningsspotten är beräknad efter SKRs bedömningar om timlöneökningar, vilket bygger på en genomsnittlig ökning för hela landet. Löneökningen i Höors kommun var lägre.

Volympott

Volympotten har gett ett överskott på 6,2 mnkr då antalet barn, elever och äldre varit färre än beräknat och har därmed inte fördelats till nämnderna. Antalet kommuninvånare var för året färre än befolkningsprognosen. Beroende på i vilka åldrar prognosen avviker, påverkar det volympotten.

Medel för förfogande

Kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens medel för förfogade kvarstod med 3,5 mnkr.

Nedskrivning av anläggningstillgång

Efter översyn av anläggningsreskontran gjordes nedskrivningar motsvarande 7,8 mnkr för anläggningar där det finns en osäkerhet om dess värde.

Ekonomiska förutsättningar för planperioden

Generella förändringar

För budgetåren beräknas skatter och generella statsbidrag öka med 68 - 80 mnkr per år. SKRs prognos för skatter och generella statsbidrag skiljer sig från den som kommunen använt i budgeten. Anledningen är att SKR använder en genomsnittlig befolkningsökning och kommunen har beräknat skatter och generella statsbidrag efter kommunens befolkningsprognos. Enligt kommunens befolkningsprognos beräknas Höör ha fler kommuninvånare jämfört med SKRs prognos. Ett flertal bostäder beräknas vara klara under 2022 och 2023. Folkbokföringen den 1 november avgör vilken kommun som får skatteintäkterna året efter.

Beräknat antal kommuninvånare 1 november

2022: 17 270

2023: 17 822

2024: 18 276

Enligt SKRs prognoser för löneökningar och inflation beräknas löneökningarna till 3,2 %, 3,3 % och 3,4 % för åren 2023-2025. Inflationen beräknas efter priser för kommunal verksamhet och uppgår till 6,0 %, 3,7 % och 0,7 %. I reella tal innebär löneökningen ca 19 - 23 mnkr per år och inflationen mellan 3 och 26 mnkr per år. Inflationen beräknas vara högst i början av planperioden. Kommunen växer och kompensation för fler barn och äldre ger ökade kostnader. Med samma procentuella kostnadsökning som befolkningen ökar, betyder det en genomsnittlig ökning på 25 mnkr per år. Kostnaderna är dock högre än så då byggnationen på Maglehill med särskilt boende, förskola, skola och sporthall beräknas stå klart under 2024. Nettokostnader är då högre innan alla köpta särskilt boendeplatser är hemtagna. Skolan kommer inte heller att vara fylld de första åren, vilket genererar en högre snittkostnad de första åren.

Förutsättningarna med hänsyn till skatteintäkter, generella statsbidrag, löneökningar, inflation och genomsnittliga kostnadsökningar med hänsyn till befolkningstillväxt ger

överskott för samtliga planeringsår enligt tabellen nedan. Dock är då inte hänsyn tagen till kostnaderna för Maglehill enligt ovan.

mnkr	2023	2024	2025
Skatteintäkter o gen statsbidrag	61	109	150
Justerade skatteintäkter	14	45	72
Löneökningar	-19	-41	-63
Inflation	-26	-43	-46
Demografi	-40	-62	-76
Summa	-10	8	36

Tabellen visar förändringar jämfört med budget 2022.

Övriga förändringar

Förutom de generella intäkts- och kostnadsökningarna beskrivna ovan, beräknar kommunen kostnadsökningar även inom andra områden. Det gäller verksamheter som har större kostnadsökningar än inflationen eller större volymer som inte täcks i volymkompensationen såsom tillkommande ytor inom gata/park samt fler personer inom verksamheter som inte demografikompenseras.

Valnämnd

Valnämnden tillförs resurser utöver det statliga bidraget för de år det är val. Under planperioden är det EU-val 2024. Övriga år tas tillskottet bort.

Kommunstyrelse

Den största delen av utökningen av kommunstyrelsens budgetram består av skötsel av tillkommande ytor samt hyror för idrottshallarna på Sätofta och Maglehill.

Tjänster som är beslutade men inte varit fullt ut finansierade i befintlig budget, är kompenserade i detta budgetförslag. Till exempel kräver lagen att kommunen har en informationssäkerhetsansvarig, vilket inte finns i befintlig budget.

Kommunledningen har behov av en styr- och ledningskoordinator för att säkerställa god arbetsmiljö och god leverans av tjänster. Budgetförslaget innehåller en tjänst för detta från 2024.

Resurser är från 2024 tillförda för att klara arbetet med befolkningsprognoser och arbetet med översiktsplaner.

Kommunstyrelsens budgetram är minskad med 1,2 mnkr eftersom ansvaret för feriearbete är överflyttat till nämnden för kultur, arbete och folkhälsa.

Socialnämnd

Socialnämndens förändringar i budget 2023 och planen för 2024 – 2025 präglas av volymökningar. Nämnden tillskjuts ca 4 mnkr årligen för insatser enligt LSS eller för personer med funktionsnedsättningar. Det speglar behovet idag. Barn- och ungdomsvården hade betydligt större kostnader för externa placeringar under 2021. Antalet placeringar var fler både gällande HVB-hem och familjehem. Det skedde också en markant prisökning framförallt gällande placeringar på SIS-institutioner men även för familjehem då fler konsulentstödda familjehem användes. En anledning till att fler konsulentstödda familjehem används är svårigheten att hitta familjehem som matchar barnens behov, framförallt i komplicerade ärenden.

Det särskilda boendet på Maglehill som planeras vara klart i början av 2024 ska täcka en volymökning inom äldreomsorgen. Kommunen har ca 50 platser utanför kommunens egen regi. Dessa planeras att tas hem till egen regi samtidigt som antalet platser utökas med 10 stycken. Under 2024 kommer kostnaderna vara större än för kommande år eftersom det egna boende inte kommer att vara fullt utnyttjat samtidigt som platser köps innan all hemtagning är klar. Tillskottet är 9,4 mnkr för 2024 och 3,4 för 2025.

Till 2023 tillkommer ny lagstiftning kring tekniska hjälpmedel som gör att dessa måste bytas ut tidigare än den tekniska livslängd som beräknas idag. Det ger en ökad kostnad för kommunen med 0,5 mnkr årligen.

Trygghetsboende Bangårdsterassen kommer att stå klart före halvårsskiftet 2022. I budgeten finns budget för lokalhyror och trygghetsvård för ett halvår. I budgeten för 2023 tillskjuts ytterligare ett halvår för att uppnå en helårseffekt.

Sedan tidigare antagna verksamhetsplaner finns en effektivisering med 1,7 mnkr. Från 2024 utökas effektiviseringskravet med 2,5 mnkr. Detta kommer att lösas med översyn av bemanning och schemalagging samt ersättningsmodeller.

Barn- och utbildningsnämnd

Under de senaste åren har Barn- och utbildningsnämndens budget löpande kompenserats för fler barn och elever i nämndens verksamhet. Kompensationen har kommit ur potten för volymökningar. I årets budgetförslag permanentas denna volymkompensation för att i stället utgå från det antal barn som fanns vid ingången av 2022. Därmed överförs 6,6 mnkr från den centrala volympotten till barn- och utbildningsnämndens budgetram. Kommande volymjusteringar kommer att göras utifrån detta antal.

En omstrukturering av lokalerna pågår där förskolan och grundskolan på Maglehill är den stora tillkommande delen. I samband med skolan färdigställs under hösten 2024, kan moduler avvecklas. För 2023 tillförs 1 mnkr, för 2024 tillförs 9,3 mnkr och för 2025 tillförs 21,7 mnkr då kostnaderna för Maglehill ger en helårseffekt.

Undervisningen i svenska som andraspråk tillförs 2,6 mnkr för att leva upp till gällande kursplan för ämnet.

Inför 2023 har det kommunalekonomiska utjämningsystemet utökats med 0,4 mnkr för reformen för mer tid för lärande som innebär en utökning av undervisningstiden med 2 timmar per vecka som är frivillig för eleverna. För de kommande åren tillkommer ytterligare 1,1 mnkr. Nämndens budgetram utökas i samma utsträckning. Utökad lovskola tillkommer också i utjämningsystemet.

Enskild undervisning inom grundsärskolan ger extrakostnader under 2023 och 2024 med 0,7 mnkr. Summa halveras under 2025.

Nämndens budgetram har varit minskad för lägre arbetsgivaravgifter för unga. Det gäller effekten på skolpengen till fristående skolor. Beslutet i riksdagen gäller till den 31 mars 2023. När detta avslutas, behöver nämndens budgetram kompenseras.

Projektet för samverkan för bästa skola avslutas vid halvårsskiftet 2022. I budgeten 2022 med verksamhetsplan för 2023 och 2024 gjordes en vidare satsning för utveckling med planerat slut halvårsskiftet 2024.

Nämnd för kultur, arbete och folkhälsa

En satsning på kulturskola med Vägen till Kulturskola innebär en utökning av nämndens budgetram med 0,4 mnkr för 2023, 0,7 mnkr för 2024 och 2025. I beloppen finns både lokalkostnader och personalkostnader.

I tidigare budget har det gjorts satsningar för att utveckla badet. Enligt planen skulle denna satsning fasas ut under 2023 och 2024. I denna budget behålls dessa resurser, vilka krävs för att driva badet vidare.

Nämnden för kultur, arbete och folkhälsa tillförs 1,2 mnkr från kommunstyrelsens budgetram när ansvaret för feriearbete flyttas.

Överförmyndarnämnd

En ställföreträdarutredning har varit ute på remiss och ett lagförslag väntas i höst. I utredningen förslås bland annat ökade krav för granskning och ytterligare tjänst kommer att krävas. Lagen föreslås träda i kraft 1 januari 2023.

Övriga nämnder

Budgetförslaget innehåller inga förändringar för övriga nämnder mer än kompensationen för löneökningar och inflation.

Sammanställning av förändringar per nämnd

mnkr	2023	2024	2025
Valnämnd	0,2	-0,241	0
Kommunstyrelse	-1,7	-7,3	-8,6
Socialnämnd	-3,9	-10,3	-4,3
Barn- och utbildningsnämnd	-12,0	-20,2	-30,9
Nämnd för kultur, arbete & folkhälsa	-1,7	-2,0	-2,0
Överförmyndarnämnd	-0,3	-0,3	-0,3
Summa	-19,4	-40,3	-46,1

Tabellen visar förändringar jämfört med budget 2022.

Pensionskostnader

I december 2021 tecknades ett nytt pensionsavtal för samtliga kommunanställda. Det nya avtalet innebär en ökning av den avgiftsbestämda delen från 4,5 % till 6,0 % för inkomster upp till 7,5 inkomstbasbelopp. För inkomster däröver ökar avgiften från 30 % till 31,5 %. Samtidigt fasas den förmånsbestämda pensionen ut. Syftet med det nya avtalet är att förbättra förmånerna för kommunanställda och göra kommunerna till en mer attraktiv arbetsgivare. Dessutom blir kommunens kostnader mer förutsägbara när den förmånsbestämda delen minskas och försvinner. Konsekvensen för kommunen blir ökade pensionskostnader de kommande åren. Det nya avtalet är dock inte den faktor som ger den största ökningen av kommunens pensionskostnader. Det är den höga inflationen som beräknas öka pensionskostnaderna från 38 mnkr 2022 till 88 mnkr för 2023.

Prioriteringar

Socialdemokraternas prioriteringar

Under den kommande mandatperioden kommer vi att prioritera tryggheten i vårt samhälle. Det handlar om tryggheten för våra barn, ungdomar och för personal i skolan och det kommer att handla om det förebyggande arbetet mot kriminalitet.

Det handlar även om tryggheten sett i ett större sammanhang:

- Vi kommer att arbeta för att vi alla i Höör ska känna trygghet i att kunna få tillgång till en bostad när man som ung ska flytta hemifrån eller när samlivet brister.
- Vi kommer att arbeta för att alla ska få en sysselsättning och ett arbete.

- Vi kommer att arbeta för att alla ska få en trygg ålderdom.

Under mandatperioden kommer vi att trycka på att det kommunala miljö- och klimatarbetet ska fortsätta men också utvidgas till att gälla alla Höorsbor. Vårt mål är att ytterligare arbeta för att sänka CO₂-halten och att bland annat reducera mikroplasten i vår kommun.

Inom VA-området ska vi säkra vår tillgång till vatten samt bygga ut och uppgradera våra reningsverk, även på landsbygden, till att motsvara den senaste lagstiftning.

Under 2023 års verksamhet och VEP 2024-2025 kommer vi att prioritera följande;

- Vi kommer att införa fria kollektivresor inom Höors kommun för äldre över 75 år och vi kommer att verka för att detta införs i hela Skåne under mandatperioden.
- Vi kommer att arbeta för att korttids- och fritidsverksamheten inom LSS får nya lokaler.
- Vi kommer att arbeta för att projektet "Samverkan för bästa skola" ska fortsätta och utvecklas.
- Vi vill göra en kraftsamling för att få alla i grundskolan att delta i skolundervisningen och vi vill samtidigt minska antalet som inte blir behöriga till gymnasiet.
- Vi kommer att arbeta för att minska gruppstorleken inom fritidshemmen och förskolan.
- Vi kommer att stödja försök med att få ner antalet omsorgspersonal som besöker vår äldre inom hemtjänsten.
- Vi kommer att arbeta för att Ringsjöskolan renoveras och blir uppgraderad till att motsvara dagens krav på god lärmiljö.
- Vi kommer att arbeta för att det samtidigt integreras en fritidsgård på Ringsjöskolan, öppen under skoltid och fram mot kvällen som komplettering av Kulturgårdens verksamhet.
- Vi kommer att arbeta för att förbättra arbetsmiljön och säkerheten inom våra verksamheter.
- Vi vill fortsätta utveckling av Musikskolan till att bli Kulturskola samtidigt som vi satsar på Kulturgården som komplement.
- Vi kommer att arbeta för att öka anslagen till våra ungdomsföreningar runt om i vår kommun.
- Vi kommer att arbeta för att kommunen undersöker möjligheten att i större skala på olika sätt börjar producera el i egen regi.
- Vi kommer att fortsätta stödja och driva på att kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare med en bra arbetsmiljö för alla som arbetar inom kommunens verksamheter.
- Vi kommer att driva på att fokus på verksamhetsutveckling, innovation och digitalisering fortsätter inom alla kommunens verksamhetsområden.
- Vi kommer att förslå höjning av de kommunala bidragen till enskilda vägföreningar.

Investeringsbudget

-Vi kommer att under mandatperioden förordna inköp av fastigheter för verksamheter inom förskola, grundskola och äldreomsorg i Grönalundsområdet.

-Vi kommer att arbeta för att bygga fler mötesplatser för unga.

-Vi har för avsikt att nå målet att 100% av hushållen i kommunen ska få möjlighet och tillgång till fiber.

Volymkompensationer

I budgeten finns avsatt medel för löneökningar, inflation, volymökningar och tillkommande kapitalkostnader. Dessa kommer att finnas i kommunstyrelsens budgetram och kommer att fördelas av ledningsgruppen efter särskild beredning. Avstämning kommer att göras med lämplig periodicitet om verksamheten har behov av det.

Känslighetsanalys

En kommun påverkas av händelser i omvärlden som ofta kan vara svåra att påverka. Det kan till exempel vara en konjunktursvängning eller förändrade lagar och förordningar. Ett sätt att tydliggöra hur olika förändringar påverkar kommunens finansiella situation är upprättandet av en känslighetsanalys. I sammanställningen nedan redovisas hur ett antal faktorer påverkar kommunens ekonomi. Bland annat framgår det att varje procents löneökning innebär en kostnadsökning med ca 5,7 miljoner kronor.

Händelse	Förändring (mnkr)
Löneförändring med 1 %	+5,7
Likviditetsförändring med 10 mnkr	+0,0
Upplåning 10 mnkr	+0,0
Ekonomisk bistånd förändring 1 %	+0,1
Generellt statsbidrag med 1 %	+2,5
Bruttokostnader med 1 %	+12,1

Balanskrav

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans för kommuner och landsting. Minimikravet är att intäkterna ska överstiga kostnaderna varje enskilt år. Underskott som uppkommit under ett enskilt år ska återställas inom de kommande tre åren. Från årets resultat ska realisationsvinster och realisationsförluster borträknas. Denna budget klarar balanskravet.

God ekonomisk hushållning

Kommunallagen anger att kommunerna ska klara balanskravet. Dessutom ska kommunerna besluta om finansiella mål som ska definiera vad god ekonomisk hushållning är i den egna organisationen. God ekonomisk hushållning innebär att kommunen inte ska förbruka sin förmögenhet för att täcka löpande behov. Varje generation måste själv bära kostnaderna för den service som konsumeras. Förutom de finansiella målen ska det kompletteras med verksamhetsmål som är av betydelse för god hushållning.

Höors kommun har valt fyra mål som har särskild vikt för begreppet god ekonomisk hushållning i Höör. Två av dessa är finansiell karaktär och två är av verksamhetskaraktär. De finansiella målen finns för att betona att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning. Verksamheten ska bedrivas inom befintliga ekonomiska ramar även om detta kan medföra att de i budgeten angivna målen och riktlinjerna för verksamheten inte helt kan uppnås. Om det uppstår konflikt mellan ekonomiskt utrymme i budget och verksamhetsmål ska styrelsen/nämnden agera och prioritera så att budgetramen inte överskrids.

Av inriktningsmålen som kommunfullmäktige fastställt är följande effektmål av särskild vikt för begreppet god ekonomisk hushållning i Höors kommun:

- Det årliga ekonomiska resultatet utgör minst 1,5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag och ska uppgå till 2 % vid periodens slut.

- Investeringsvolymen på skattefinansierad verksamhet ska inte överstiga nivån på avskrivningar, exploateringsintäkter och resultat.
- Befolkningsstillväxten ska vara minst 250 invånare i genomsnitt per år.
- Andelen behöriga i kommunala skolor till gymnasieskolans yrkesprogram ska öka jämfört med 2018.

God ekonomisk hushållning uppnås när ovanstående mål, såväl de finansiella målen som de verksamhetsmässiga målen, huvudsakligen är uppfyllda. Av avgörande betydelse är att kommunens finansiella mål är i samklang med mål och riktlinjer för verksamheten samt att målen verkligen blir styrande i praktiken. I denna bedömning väger de finansiella målen tungt.

För budgetperioden 2023 – 2025 beräknas inte kommunen uppnå god ekonomisk hushållning. Den höga inflationen och kraftigt höjda pensionskostnader bidrar till att kommunen inte når målet om årligt resultat. För 2023 kan resultatutjämningsreserven användas. För 2024 måste effektiviseringar göras om inte kommande prognoser från SKR ger att resultatutjämningsreserven kan användas även detta år. En användning av resultatutjämningsreserven bidrar dock till att kommunen har svårare att finansiera investeringarna.

Resultatutjämningsreserv

Reservering till en resultatutjämningsreserv får göras med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller balanskravsresultatet som överstiger en procent av skatteintäkter, generella statsbidrag, kommunalekonomisk utjämning och fastighetsavgift. Detta avser lagens minimikrav för reservering och även det som är beslutat i Höors kommun.

Reserven uppgår till 106 mnkr vilket var taket för avsättning vid bokslutet 2021.

Föreslagen budget kräver ett nyttjande av resultatutjämningsreserven för 2023, vilket är möjligt enligt SKRs prognos. För 2024 görs bedömningen i oktoberprognosen att det inte är möjligt att nyttja reserven. Prognosen för 2024 är osäker och kan komma att ändras. Förutsättningen är att täcka ett negativt balanskravsresultat.

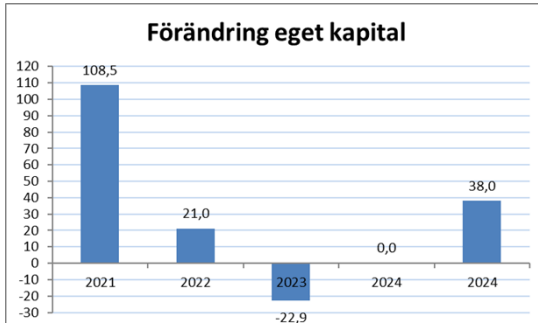
Intern kontroll

Den interna kontrollen regleras i **Reglemente för intern kontroll** och är en viktig del av styrningen. I begreppet innefattas hela organisationen och alla de rutiner som syftar till att säkerställa att resurser disponeras i enlighet med kommunfullmäktiges intentioner samt säkerställer en riktig och fullständig redovisning. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att kommunen har god intern kontroll. Nämnden/styrelsen ansvarar för den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde utifrån en väsentlighets- och riskanalys. Sektorchef svarar för att konkreta regler och anvisningar utformas samt att nämnden/styrelsen löpande får information om hur kontrollen fungerar.

Ekonomisk analys

Eget kapital

Kommunallagen reglerar att det ska vara balans mellan intäkter och kostnader, där intäkterna ska överstiga kostnaderna för varje enskilt år. Om kommunen redovisar större intäkter än kostnader, kommer även det egna kapitalet att öka. För 2023 budgeteras ett negativt resultat vilket kommer att minska det egna kapitalet för året. Tabellen redovisar förändringen per år. För 2022 visas det budgeterade resultatet vilket prognostiseras bli större.

Finansnetto

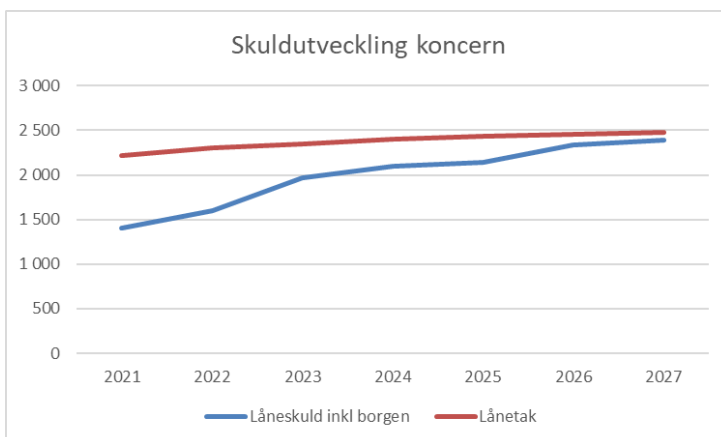
Finansnettot bedöms bli positivt för åren 2023 till 2025. Ett positivt finansnetto genererar resurser till den löpande kommunala verksamheten. Nettot försämras något för varje år. Större skuld och högre räntesats bidrar.

Likviditet

Kommunen har en god likviditet. Under 2021 utökades låneskulden trots att det årets investeringsvolym kunde finansieras med egna medel. Lånet togs för att finansiera kommande års investeringar. Dessa medel finns avsatta på en kort placering som kan realiseras på 30 dagar. Dessutom har kommunen tillgång till likvider i form av en checkräkningskredit på 50 mnkr.

Under 2022 har 40 mnkr av de placerade medlen använts för att lösa ett lån. Högre räntesatser för att låna avgjorde att det var mer ekonomiskt fördelaktigt att lösa lånet. Trots sämre ekonomiska resultat beräknas kommunen kunna finansiera investeringarna för 2023 – 2025 med resultat, avskrivningar, exploateringsinkomster samt uttag från de placerade medlen.

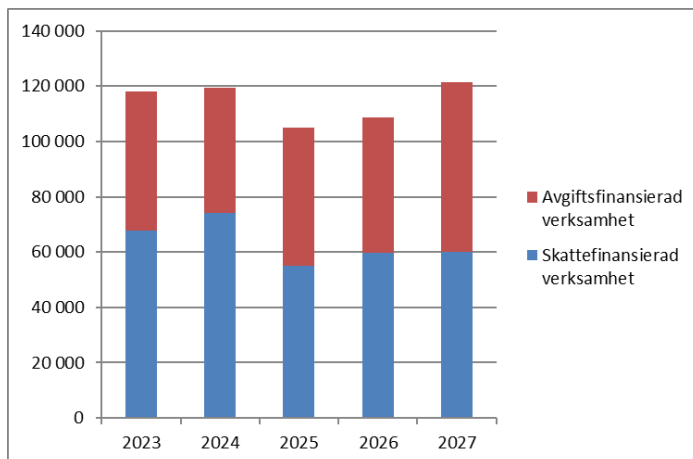
Skulderna för Höors kommunkoncern ökar kraftigt de kommande åren. Den största anledningen är finansieringen av bygget på Maglehill. Samtliga lån är placerade hos Kommuninvest som har ett tak där kommunen och dess bolag blir beviljade lån med automatik. Taket beräknas utifrån en summa på kommuninvånare. Enligt budget och planering kommer Höör att vara nära taket efter 2027. Det betyder att koncernen inte kan vara säker på att ytterligare lån beviljas för kommande investeringar. En förhandling krävs och koncernens betalningsförmåga granskas. Dessutom innebär alltid högre lån, högre räntekostnader som tar av det ekonomiska utrymmet i driftsbudgeten.

Investeringsnivå

Investeringsnivån inom den skattefinansierade verksamheten ligger i snitt på ca 50 mnkr exklusive investerings- och exploateringsreserven per år under åren 2023 - 2025. Verksamheten klarar en investeringsnivå på ungefär motsvarande summa, vilket motsvarar resultatet plus avskrivningar för den skattefinansierade verksamheten och inkomster för exploateringsverksamheten, utan att ta upp ytterligare lån. De avgiftsfinansierade investeringarna kan under perioden finansieras via uttag från tidigare placerade medel samt goda slutavräkningar från tidigare år.

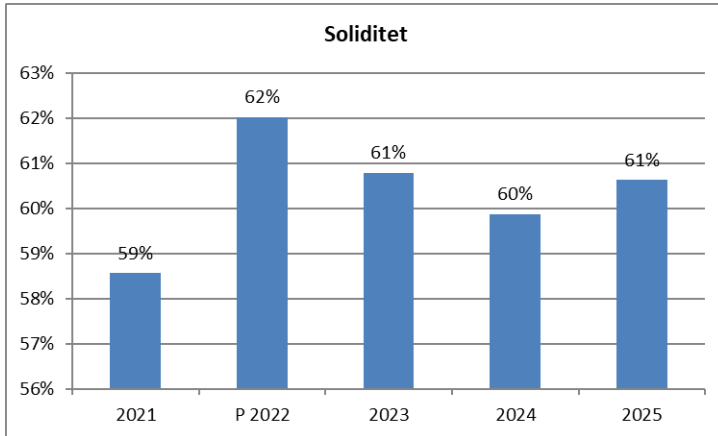
Investeringsbehovet är stort i verksamheterna på grund av att antalet barn, elever och äldre blir fler och ställer större krav på verksamheterna. Dessutom krävs stora investeringar i gator i exploateringsområden. Investeringsnivån inklusive den avgiftsfinansierade verksamheten hamnar för samma period på strax under 100 mnkr per år. Nivån är hög på grund av ledningsförnyelse, utbyggnad av överföringsledning och utbyggnad av vatten- och avloppsanslutningar i ytterområden. Anslutningsavgifterna är inräknade i nettoinvesteringen. Den höga investeringstakten inom vatten och avlopp ger ökade kostnader för verksamheten och det kommer att kräva taxehöjningar de kommande åren.

Soliditet

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga betalningsförmåga, det vill säga hur stor del av balansomslutningen som finansieras med eget kapital genom aktiekapital och ackumulerade vinster. Soliditeten var i slutet av 2021 59 %. Ett förväntat gott resultat för 2022 och en amortering av lån stärker soliditeten för året. Enligt budget för de kommande åren kommer soliditeten att minska under 2023 och 2024 på grund av sämre resultat. Ett bättre budgeterat resultat för 2025 stärker soliditeten igen.

Fem år i sammandrag

	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	VEP 2024	VEP 2025
tkr					
Soliditetet	59	62	61	60	61
Likvida medel, mnkr	64	43	42	51	58
Skuldsättningsgrad, %	41	47	39	40	39
Nettokostnader och finansnetto i förhållande till skatteintäkter och statsbidrag, %	90	98	102	100	97
Resultat inklusive extraordinära poster, mnkr	108,5	21,0	-22,9	0,0	38,0
Tillgångar, mnkr	1146,0	1 164,1	1 150,1	1 167,7	1 215,8
Tillgångar/invånare, kr	67 595	66 287	64 300	63 558	65 536
Låneskuld, mnkr	242	202	202	202	202
Låneskuld/invånare, kr	9 573	11 503	11 293	10 994	10 888
Eget kapital, mnkr	671,1	722,1	699,1	699,1	737,1
Eget kapital/invånare, kr	39 584	41 117	39 086	38 053	39 733
Nettoinvesteringar, mnkr	-79,5	-126,5	-118,1	-119,5	-104,8
Utdebitering, kr	21,75	21,75	21,75	21,75	21,75
Antal invånare den 31 december	16 954	17 561	17 887	18 373	18 552

Resultaträkning

	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	VEP 2024	VEP 2025
mnkr					
Verksamhetens nettokostnad exkl avskrivningar	-937,2	-1 013,3	-1 130,7	-1 182,9	-1 211,4
Avskrivningar beslutade investeringar	-35,7	-40,5	-41,6	-44,5	-46,5
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-972,9	-1 053,8	-1 172,3	-1 227,4	-1 257,9
Skatteintäkter	809,2	830,1	887,7	927,8	966,1
Generella statsbidrag och utjämning	250,3	240,8	244,3	252,2	255,0
Skatteintäkter/gen bidrag egen prognos		2,0	16,0	47,0	74,0
Finansiella intäkter	22,9	4,3	5,2	6,0	6,4
Finansiella kostnader	-1,0	-2,4	-3,8	-5,6	-5,6
ÅRETS RESULTAT	108,5	21,0	-22,9	0,0	38,0
Användning av resultatutjämningsreserv			22,9	0,0	0,0
RESULTAT EFTER ANVÄNDNING AV RESULTATUTJÄMNINGSRESERV			0,0	0,0	38,0
Akkumulerat balanserat resultat / RUR	106,0	106,0	83,1	83,1	83,1
Procentuellt utveckling skatteintäkter och statsbidrag		1,27%	7,00%	6,88%	5,55%
Procentuell utveckling verksamhetens nettokostnader		8,32%	11,24%	4,70%	2,49%
Procentuell utveckling av finansnetto		-91,42%	-25,53%	-71,43%	100,00%
Nettokostnader och finansnetto i förhållande till skatteintäkter och statsbidrag, %	90%	98%	102%	100%	97%

Balansräkning

	Bokslut 2021	Budget 2022	Prognos 2022	Budget 2023	VEP 2024	VEP 2025
mnkr						
Materiella anläggningstillgångar	568,3	707,1	654,3	726,3	797,3	845,6
Finansiella anläggningstillgångar	68,4	62,0	68,4	83,4	83,4	83,4
Summa anläggningstillgångar	636,7	769,1	722,7	809,7	880,7	929,0
Förråd m.m.	35,3	15,4	24,3	14,7	19,9	12,6
Övriga omsättningstillgångar	164,9	107,3	208,2	118,2	100,7	100,7
Kortfristig placering	245,5	114,7	165,5	165,5	115,5	115,5
Kassa och bank	63,5	113,6	43,4	42,0	51,0	58,0
Summa omsättningstillgångar	509,2	351,0	441,4	340,4	287,1	286,8
SUMMA TILLGÅNGAR	1146,0	1120,1	1164,1	1150,1	1167,7	1215,8
Eget kapital, avsättningar och skulder						
Eget kapital	671,1	598,6	722,1	699,1	699,1	737,1
-därav årets resultat	108,7	21,0	51,0	-22,9	0,0	38,0
-därav resultatutjämningsreserv	106,0	71,2	106,0	83,1	83,1	83,1
Avsättningar för pensioner	9,5	8,5	9,5	9,5	9,5	9,5
Övriga avsättningar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa avsättningar	9,5	8,5	9,5	9,5	9,5	9,5
Långfristiga skulder	293,2	304,1	260,4	269,4	287,0	297,1
-därav VA-resultatreglering	-6,5	-3,2	-4,8	-2,3	-0,7	-0,6
-därav skuld för anläggningsavgift VA	54,0	60,8	59,5	66,0	82,0	92,0
Kortfristiga skulder	172,4	208,8	172,4	172,4	172,4	172,4
Summa skulder	465,6	512,9	432,8	441,8	459,4	469,5
S.A EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR & SKULDER	1146,0	1120,1	1164,1	1150,1	1167,7	1215,8
Ställda panter	Inga	Inga	Inga	Inga	Inga	Inga
Pensionsförpliktelser som ej upptagits i BR	46,5	49,9	46,5	41,4	38,9	36,6
Övriga ansvars och borgensförbindelser	923,7	1224,0	1224,0	1451,7	1586,7	1641,7
Beviljad Checkräkningskredit	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0
Soliditet	59%	53%	62%	61%	60%	61%
Skuldsättning	41%	47%	38%	39%	40%	39%

Kassaflödesanalys

	Bokslut 2021	Budget 2022	Prognos 2022	Budget 2023	VEP 2024	VEP 2025
mkr						
Löpande verksamheten						
Årets resultat	108,5	21,0	51,0	-22,9	0,0	38,0
Justering för avskrivningar/nedskrivningar	35,7	40,5	40,5	41,6	44,5	46,5
Justering ianspråktaga avsättningar	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Justering övriga ej likviditetspåverkande poster	-1,0	0,0	-28,3	25,0	17,5	0,0
Ökning(-)/Minskning(+) förråd m.m.	8,4	13,1	11,0	9,6	4,8	17,3
Ökning(-)/Minskning(+) kortfristiga fordringar	-57,6	42,0	-15,0	65,0	0,0	0,0
Ökning(-)/Minskning(+) kortfristig placering	-130,7	0,0	80,0	0,0	50,0	0,0
Ökning(+)/Minskning(-) kortfristiga skulder	-36,4	1,7	1,7	2,5	1,6	0,1
Kassaflöde från löpande verksamhet	-72,0	118,4	140,9	120,8	118,4	101,9
Investeringsverksamhet						
Nettoinvesteringar	-76,2	-137,2	-126,5	-113,6	-125,5	-104,8
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-76,2	-137,2	-126,5	-113,6	-125,5	-104,8
Finansieringsverksamhet						
Förändring av låneskuld	82,0	0,0	-40,0	0,0	0,0	0,0
Ökning(+)/Minskning(-) övriga långfristiga skulder	-0,4	5,5	5,5	6,5	16,0	10,0
Ökning(-)/Minskning(+) av långfristiga fordringar	0,0	0,0	0,0	-15,0	0,0	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	81,6	5,5	-34,5	-8,5	16,0	10,0
Årets kassaflöde	-66,6	-13,3	-20,1	-1,3	8,9	7,0

Resultaträkning, not

		Budget 2022	Budget 2023	VEP 2024	VEP 2025
	mnkr				
Not 1	Nämndernas nettokostnader	-996,0	-1 015,6	-1 036,1	-1 041,9
	Kompensation för kapitalkostnader	0,4	-2,6	-6,0	-8,1
	Avsatt för lönekostnadsökningar	-12,0	-31,3	-52,9	-75,4
	Avsatt för inflationskompensation	0,1	-26,0	-43,0	-46,3
	Avsatt för demografikompensation	-30,6	-37,6	-49,7	-54,0
	Pensionskostnader	-16,3	-62,8	-63,0	-35,9
	Förändring semesterlöneskuld	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
	Förfogandemedel KF	-0,4	-0,2	-0,4	-0,4
	Förfogandemedel KS	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
	Sänkta arbetsgivaravgifter för unga	2,0	0,5	0,0	0,0
	Utvecklingsprojekt / Nya projekt	-1,2	-1,2	-1,2	-1,2
	Avkastning bolag inkl borgen	4,3	5,2	6,0	6,4
	Kapitalkostnad (intern intäkt)	44,3	46,8	50,1	52,3
	Avskrivningar	-40,5	-41,6	-44,5	-46,5
	Effektivisering/RUR	0,0	0,0	19,8	0,0
	Exploateringsvinster	0,0	3,0	3,0	3,0
	Summa Verksamhetens nettokostnad	-1 049,5	-1 167,1	-1 221,4	-1 251,5
	Avkastning bolag redovisas som finansiell intäkt *	-4,3	-5,2	-6,0	-6,4
	Summa Verksamhetens nettokostnad enligt Resultaträkningen	-1 053,8	-1 172,3	-1 227,4	-1 257,9
2023	*avkastn HFAB 0,4, avkastn kommuninvest 0,4, borgen 4,4				
2024	*avkastn HFAB 0,4, avkastn kommuninvest 0,4, borgen 5,2				
2025	*avkastn HFAB 0,4, avkastn kommuninvest 0,4, borgen 5,6				

Budgetramar

tkr	Budget 2022	Budget 2023	VEP 2024	VEP 2025
Kommunfullmäktige	-831	-1031	-831	-831
Valnämnden	-261	-20	-261	-20
Revision	-961	-961	-961	-961
Kommunstyrelse	-228 184	-229 926	-235 469	-236 821
<i>Varav gymnasieverksamhet</i>	<i>-94 914</i>	<i>-94 914</i>	<i>-94 914</i>	<i>-94 914</i>
<i>Varav bostadsanpassningsbidrag</i>	<i>-1 636</i>	<i>-1 636</i>	<i>-1 636</i>	<i>-1 636</i>
Socialnämnd	-326 789	-330 714	-337 045	-331 110
<i>Varav ram ekonomiskt bistånd</i>	<i>-14 120</i>	<i>-12 000</i>	<i>-12 000</i>	<i>-12 000</i>
Barn- o utbildningsnämnd	-368 631	-380 641	-388 834	-399 560
Tillstånd- och tillsynsnämnd	-352	-352	-352	-352
Nämnden för kultur, arbete och folkhälsa	-51 512	-53 207	-53 522	-53 462
<i>Varav badet</i>	<i>-8 253</i>	<i>-8 253</i>	<i>-8 253</i>	<i>-8 253</i>
VA/Räddningsnämnd nämnd, skattefinans	-15 349	-15 349	-15 349	-15 349
VA/Räddningsnämnd, avgiftsfinans	0	0	0	0
Överförmyndarnämnd	-3 138	-3 436	-3 436	-3 436
SUMMA	-996 008	-1 015 637	-1 036 061	-1 041 903
Löneökningar	-12 038	-31 341	-52 853	-75 362
Inflation	88	-25 985	-42 970	-46 302
Demografikompensation inkl gymnasiet	-30 579	-37 585	-49 676	-53 972
Summa kompensationer	-42 529	-94 911	-145 499	-175 636
TOTALT	-1 038 537	-1 110 548	-1 181 559	-1 217 539

Investeringsbudget

	Budget 2023	VEP 2024	VEP 2025	VEP 2026	VEP 2027
tkr					
Investerings- och exploateringsreserv	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
Kommunstyrelse	-33 096	-29 571	-26 836	-23 246	-30 146
Socialnämnd	-2 000	-8 300	-1 200	-1 750	-1 300
Barn- och utbildningsnämnd	-5 050	-10 600	-5 000	-6 000	-4 500
Nämnd för kultur, arbete och folkhälsa	-1 240	-650	-450	-450	-450
VR nämnd skattefinansierat	-6 450	-5 100	-1 600	-8 400	-3 600
Totalt exkl avgiftsfinansierat	-67 836	-74 221	-55 086	-59 846	-59 996
VR nämnd avgiftsfinansierat	-46 850	-45 250	-49 750	-48 750	-61 250
Totalt inkl avgiftsfinansierat	-114 686	-119 471	-104 836	-108 596	-121 246
Snitt per år exkl reserv					-93 767
Snitt per år exkl avgiftsfinansierat & reserv					-43 397

Exploateringsbudget

	Budget 2023	VEP 2024	VEP 2025	VEP 2026	VEP 2027
tkr					
Norra Rörum	0	-193	207	207	207
Västra stationsområdet	4 460	-1 000	3 500	4 000	3 500
Verksamhetsområde Nord	900	-200	3 805	3 000	0
Tjörnarps	179	150	0	0	0
Sätofta	-200	-200	1 500	1 500	0
Vårsol 1	2 500	0	0	0	0
Gyldenpris	-200	4 000	4 000	4 400	2 800
Maglehill	1 500	1 500	5 090	5 090	2 300
Grönalund	-200	-200	-500	-500	-500
Frostavallen	-100	-100	-350	0	0
Totalsumma	8 839	3 757	17 252	17 697	8 307

Norra Rörum

Ett mindre område är planlagt för bl.a. småhustomter. Planändring är gjord och 4 tomter kan styckas av. Nya fastighetsgränser mellan tomter krävs. Investeringar i gata och VA finns i investeringsredovisningen.

Västra stationsområdet

Utgifter för markförberedande åtgärder samt försäljning av flerbostadstomter i nästa etapp öster om kvarnen.

Verksamhetsområde Nord

Försäljning på 5 000 kvm kvartersmark per år för etapp söder. Utredning och nytt planarbete för norra delen påbörjas 2022.

Tjörnarp

Kvartersmark ska iordningställas och säljas.

Sätofta

Avser exploaterbar mark på fastighet Bosjökloster 1:270 väster om Sätoftaskolan med beräknad start 2024.

Vårsol 1

Exploateringen kräver endast planarbete, utredningar samt viss markberedning. Marken säljs som flerbostadstomt till en byggare under 2022. Resterande utgifter under 2023.

Gyldenpris

Marken på ca 33 000 kvm kan planläggas, varav 20 000 kvm för villatomter. Beräknad försäljning är 7 tomter per år. Kalkylen är mycket översiktlig då planarbetet ännu inte påbörjats.

Maglehill

Området innefattar hel stadsdel om totalt 35 ha. Endast första etappen är budgeterad med kvartersmark för samhällsservice, huvudgata, grönstråk och dagvattenanläggningar. Kvartersmarken beräknas säljas för samma värde som de nedlagda utgifterna. Från 2023 påbörjas villaexploatering i väster samt flerbostadstomter i öster med totalt 30 villatomter och 4 flerbostadstomter. Beräkningen är att sälja 5 villatomter och 1 flerbostadstomt om året från 2023.

Grönalund

Planprogram påbörjas under 2022. Detaljplanearbete planeras till 2023 och 2024.

Frostavallen

Planprogram påbörjas under 2022. Detaljplanearbete planeras till 2023 och 2024.

Sammanställning Exploateringar i utgifter och inkomster.

	Budget 2023	VEP 2024	VEP 2025	VEP 2026	VEP 2027
tkr					
Norra Rörum					
Utgifter	0	-400	0	0	0
Inkomster	0	207	207	207	207
Netto	0	-193	207	207	207
Västra Stationsområdet					
Utgifter	-200	-1 000	-500	0	-500
Inkomster	4 660	0	4 000	4 000	4 000
Netto	4 460	-1 000	3 500	4 000	3 500
Verksamhetsområde Nord					
Utgifter	-100	-200	0	0	0
Inkomster	1 000	0	3 805	3 000	0
Netto	900	-200	3 805	3 000	0
Tjörnarps					
Utgifter	-150	-150	0	0	0
Inkomster	329	300	0	0	0
Netto	179	150	0	0	0
Sätofta					
Utgifter	-200	-200	-1 000	-1 000	0
Inkomster	0	0	2 500	2 500	0
Netto	-200	-200	1 500	1 500	0
Vårsol 1					
Utgifter	-200	0	0	0	0
Inkomster	2 700	0	0	0	0
Netto	2 500	0	0	0	0
Gyldenpris					
Utgifter	-200	-900	-900	-500	0
Inkomster	0	4 900	4 900	4 900	2 800
Netto	-200	4 000	4 000	4 400	2 800
Maglehill					
Utgifter	-1 000	-1 000	-200	-200	-200
Inkomster	2 500	2 500	5 290	5 290	2 500
Netto	1 500	1 500	5 090	5 090	2 300
Grönalund					
Utgifter	-200	-200	-500	-500	-500
Inkomster	0	0	0	0	0
Netto	-200	-200	-500	-500	-500
Frostavallen					
Utgifter	-100	-100	-350	0	0
Inkomster	0	0	0	0	0
Netto	-100	-100	-350	0	0
Totalsumma	8 839	3 757	17 252	17 697	8 307